

RASEDUSE KATKEMISE/KATKESTAMISE ANDMEKAARDI TÄITMISE JUHEND

Raseduse infosüsteem, raseduse katkemise ja katkestamise register. Tervise Arengu Instituut, Hiiu 42, 11619 Tallinn

Kontakt: Kärt Allvee, e-post kart.allvee@tai.ee, tel. 659 3993, 659 3994

Raseduse katkemise/katkestamise andmekaart täidetakse iga katkemise või katkestamisega lõppenud raseduse kohta, mis on katkenud/katkestatud enne 22. (so kuni 21⁺⁶ kaasa arvatud) täisnädala täitumist.

Vähemalt ühe elutunnusega vastsündinu puhul (iseseisev hingamine, südamelöögid, nabaväädi pulsatsioon või tahte alluvate lihaste ilmsed liigutused) täidetakse sünnikaart, olenemata raseduse kestusest.

Surnult sündinu (vastsündinu kellel puuduvad elutunnused ja kes on sündinud raseduskestusega alates 22⁺⁰ rasedusnädalast või kui raseduse kestus on teadmata, siis sünnikaaluga vähemalt 500 g) puhul täidetakse sünnikaart.

Vastavalt raseduse katkemise ja steriliseerimise seadusele (<https://www.riigiteataja.ee/akt/925400>) võib katkestada kuni 11 nädalat ja 6 päeva (11⁺⁶ rasedusnädalat e enne 12. täisnädala täitumist) kestnud rasedust. Meditsiinilistel näidustustel võib katkestada kuni 21 nädalat ja 6 päeva (21⁺⁶ rasedusnädalat e enne 22. täisnädala täitumist) kestnud rasedust.

Ekraanilt täidetava raseduse katkemise/katkestamise andmekaardi leiab Tervise Arengu Instituudi (TAI) Raseduse infosüsteemi kodulehelt <https://www.tai.ee/et/tegevused/registrid/raseduse-infosusteem>.

Kaardile kantud andmete õigsuse eest vastutab kaardi täitja. Täidetud kaardid saadetakse registrile tähtitud postiga või krüpteeritult (Tervise Arengu Instituut krüpto) e-posti manuserina hiljemalt järgneva kuu 15. kuupäevaks.

Vormistamise nõuded

Andmekaart täidetakse eesti keeles.

Valikvastuste puhul tehakse märke vastavasse ruutu.

1. TERVISHOIUTEENUSE OSUTAJA

Märgitakse **tervishoiuasutuse kood ja haigusjuhu number**.

2. NAISE ISIKUANDMED

Märgitakse **ees- ja perekonnanimi ja isikukood**, isikukoodi puudumisel **sünniaeg**.

Nime ja isikukoodi välja täitmise võib asendada nime-ja isikukoodi kleebisega.

Naise ütluse alusel täidetakse järgmised väljad:

Rahvus (trükitähtedega), **alaline elukoht** valla täpsusega; kui naise alaline elukoht on väljaspool Eestit, märgitakse **riik**;

tavategevusala: märgitakse üks peamine valik loetelust: lapsehoolduspuhkusel olev naine, kellel on töökoht, märkida töötavaks; töötu – töötuna registreeritud või tööd otsiv isik;

haridus: märgitakse kõrgem lõpetatud haridustase;

perekonnaseis: märgitakse vastavalt valikule; kui naine on abielus, märgitakse **abielu sõlmimise kuupäev**;

kui vabaabielus, siis kooselu algus vähemalt aasta ja kui on teada, siis kuu täpsusega. Juhul, kui perekonnaseis pole teada või naine ei soovi perekonnaseisu avaldada, märgitakse „teadmata“.

3. VARASEMAD RASEDUSED

Sünnituste arv kokku: märgitakse nii elus- kui surnultsünniga lõppenud sünnituste koguarv. Kui sünnitusi ei ole olnud, märgitakse 0; kui sünnituste arv ei ole teada, märgitakse 99. Mitmike sünni korral loetakse sünnitus elussünniga lõppenuks, kui vähemalt üks lastest sünnib elusalt. Kui naisel on olnud varasemaid sünnitusi, märgitakse **viimase sünnituse kuupäev**.

Raseduse katkemiste/katkestamiste arv kokku: märgitakse varasemate abortlõppega raseduste (raseduse suurus alla 22. e 21⁺⁶täisnädalat) **koguarv**. Kui varasemaid raseduse katkemisi/katkestamisi ei ole olnud märgitakse **0**, kui raseduse katkemiste/katkestamiste arv ei ole teada - märgitakse **99**. Iga raseduse katkemise/katkestamise liigi kohta märgitakse vastav arv terviseinfosüsteemi andmete või naise ütluse alusel.

1 Iseeneslik raseduse katkemine (spontaanabort) – on enne 22.täisnädala (21⁺⁶) lõppu iseeneslikult katkenud rasedus või kui raseduse kestus on teadmata ning surnult sündinud loote sünnikaal on vähem kui 500 grammi.

2 Omal soovil raseduse katkestamine (indutseeritud abort) on raseduse katkestamine naise soovil enne 12. täisnädala (11⁺⁶) täitumist.

3 Meditsiinilisel näidustusel raseduse katkestamine (indutseeritud terapeutiline abort) on abortlõpe ema või lootepoolse meditsiinilise näidustuse olemasolul katkestatud rasedus.

4 Ektoopiline/emakaväine rasedus (O00, *ectopic pregnancy/graviditas extrauterina*) – rasedus on paiknenud väljaspool emakaõõnt (munajuhas, munasarjas, emakasarves, emakakaelas, emakaarmi piirkonnas või kõhuõõnes).

5 Peetunud rasedus – emakasisese raseduse normaalne areng oli peatunud (lootemuna hukkunud RHK-10 kood O01, O02, O05) enne 22. rasedusnädalat.

6 Liik täpsustamata - täidetakse juhul, kui puudub informatsioon eelneva raseduse katkemise/katkestamise liigi kohta.

Sarnaselt täidetakse **viimase katkemise/katkestamise aeg (kuu ja aasta) ning liik, kui viimase katkemise/katkestamise aeg pole teada, märgitakse „teadmata“**.

4. Rasestumisvastased meetodid

Märgitakse üks valik loetelust.

Kui käesoleva raseduse vältimiseks naine kasutas rasestumisvastaseid meetodeid, tehakse märgede vastavasse ruutu ja märgitakse **kõik kasutatud meetodid** vastavalt loetelule (01–13). Märgitakse ainult need rasestumisvastased meetodid, mida kasutati vahetult enne rasestumist.

Raseduse katkemise/katkestamise järgselt planeeritud rasestumisvastane meetod

Täidetakse sarnaselt eelnevale osale.

Kui naine planeerib edaspidi rasedust või ei vaja rasestumisvastast meetodit, tehakse märgede vastavasse ruutu.

Juhul kui rasestumisest hoidumine on vajalik, täpsustatakse soovitatud/valitud rasestumisvastane meetod ja märgitakse vastav valik.

„Ei tea“ märgitakse juhul, kui naine ei ole veel otsustanud, kas ja/või millist meetodit plaanib kasutada.

5. Käesoleva raseduse katkemise/katkestamise andmed

Märgitakse täpseim **raseduskestus** täisnädalates ja päevades ning **raseduskestuse määramise alus** vastavalt loetelule, võib valida mitu.

Ultrahelidiagnostika abil diagnoositud emakasisene rasedus ning raseduse kestuse hinnang (lootemuna mõõt, embrüo pikkus või loote biomeetria).

Viimane menstruatsioon – raseduse kestuse arvutamise aluseks on viimase menstruatsiooni esimene päev.

Günekoloogiline läbivaatus – raseduse kestus tehti kindlaks (bimanuaalsel) palpatsioonil emaka suurust hinnates.

Raseduse katkemise/katkestamise liik märgitakse vastavalt loetelule.

1 Iseeneslik raseduse katkemine – (spontaanabort), RHK-10 kood O03, on enne 22. rasedusnädala (so kuni 21⁺⁶ kaasa arvatud) lõppu katkenud rasedus või kui raseduse kestus on teadmata ning surnult sündinud loote sünnikaal on vähem kui 500 grammi.

2 Peetunud rasedus – emakasisese raseduse normaalne areng on peatunud enne 22 (21⁺⁶) rasedusnädalat, lootemuna hukkunud RHK-10 kood O01, O02, O05.

3 Omal soovil raseduse katkestamine – (indutseeritud abort) on abortlõpe naise enda soovil enne 12 (11⁺⁶) täisnädala täitumist RHK-10 kood O04.

4 Meditsiinilisel näidustusel raseduse katkestamine – (indutseeritud terapeutiline abort) on abortlõpe meditsiinilise näidustuse olemasolul enne 22 (21⁺⁶) täisnädala täitumist – RHK-10 kood O04. Meditsiiniline näidustus kirjutatakse tekstiväljal ning lisatakse RHK-10 kood (võimalik on märkida kuni kolm RHK-10 koodi).

Raseduse katkemise/katkestamise kuupäev. Medikamentoosse raseduse katkestamise korral märgitakse raseduse katkestamise kuupäevaks misoprostooli manustamise aeg.

Raseduse katkemise/katkestamise meetod, märgitakse meetod, millega rasedus katkestati.

Kui käesoleva raseduse katkestamiseks kasutati mitut meetodit, märgitakse viimane meetod, millega lõplikult rasedus katkestati.

Käesoleva raseduse katkemise/katkestamise tüsistused – vastavalt loetelule märgitakse tüsistused, mis tekkisid 24 tunni jooksul. Võib valida mitu.

Käesoleva raseduse korduv katkestamine.

Täita ainult siis kui on vajalik sekkumine eelnevalt ebaõnnestunud raseduse katkestamise korral, meetod märgitakse vastavalt loetelule. Käesoleva raseduse korduva katkestamise puhul märgitakse kaardile ainult naise isikuandmed ja raseduse korduva katkestamise andmed.

Varasema raseduse ebaõnnestunud katkestamisega on tegemist järgmistel juhtudel – kui kirurgilise meetodiga raseduse katkestamise järgselt ultraheli diagnostikaga tuvastatakse, et rasedus on jäänud kasvama (lootemuna või loode on emakaõõnes alles). Medikamentoosse meetodi kasutamisel võib visiidi planeerida 2 nädala möödumisel, kuid kui kaebusi ei esine, võib see toimuda alles pärast esimest menstruatsiooni.* Ebaõnnestunud raseduse katkestamine diagnoositakse siis, kui rasedus ei ole katkenud kahe või enama nädala möödumisel medikamentoosel meetodil raseduse katkestamisest.**

Välistada tuleb, et tegu ei ole uue rasestumisega.

Mitme meetodi kasutamisel märgitakse raseduse katkestamise meetodiks see, millega lõplikult rasedus katkestati.

Juhul kui esineb retentsioon (loote osiste või platsenta osaline või täielik peetus), ei ole tegemist ebaõnnestunud raseduse katkestamisega vaid tüsistusega.

Kui ebaõnnestunud raseduse katkestamine tuvastatakse samas raviasutuses ja eelneva raseduse katkestamise andmekaart on saatmata, täiendatakse info samale kaardile. Märgitakse uue katkestamise aeg ja meetod.

Kui ebaõnnestunud raseduse katkestamine tuvastatakse teises raviasutuses või siis, kui kaart on ära saadetud, täidetakse uuel kaardil vaid isikuandmed, eelneva ebaõnnestunud katkestamise aeg ja meetod ning käesoleva katkestamise aeg ja meetod.

6. Tervishoiutöötaja nimi, kood ja allkiri

7. Märkused - täidetakse juhul, kui mingi väli andmekaardil vajab täpsustamist.

Raseduse infosüsteemi põhimäärus vv 15.03.2019, kehtiv alates 25.03.2019

<https://www.riigiteataja.ee/akt/122032019010>

Rahvatervise seadus vv 20.02.2019, kehtiv alates 15.03.2019

<https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019130>

Isikuandmete kaitse seadus vv 12.12.2018, kehtiv alates 15.01.2019

<https://www.riigiteataja.ee/akt/104012019011>

*<http://rasedusekatkestamisejuhend.weebly.com/>

** https://prochoice.org/online_cme/m2complications.asp#2